

Datatilsynet

Wiersholm, Mellbye & Bech, advokatfirma AS – M.N.A
Advokat Jan Fougner
Pb. 1400 Vika
0115 OSLO

Datatilsynet	
2004/1636-24	
30 JUNI 2005	
AN.	325
Saksb. FBB	Avskr.

Deres ref.
LCO-50359

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2004/1636-24 FBB/-

Dato
24 .06.2005

KLAGE PÅ DATATILSYNETS ANMELDELSE AV HELGELANDSSYKEHUSET HF

Datatilsynet viser til Helgelandssykehuset HF's notat av 06.06.2005, samt utfyllende klage i brev av 16.06.2005.

Saken er til behandling hos politiet. Datatilsynet ønsker derfor ikke, på dette tidspunkt, å gå inn på konkrete drøftelser om saksbehandlingen. Datatilsynet vil likevel kommentere spørsmålet om manglende forhåndsvarsling, da dette mer vil være en faktaoppklaring. Ønskes det en gjennomgang av saksbehandlingen etter at behandlingen er avsluttet hos politiet, ber tilsynet om at Helgelandssykehuset HF gir uttrykk for dette.

Anmeldelse av feil ansvarssubjekt

Tilsynet har hele tiden hevdet at det er Helgelandssykehuset HF som er databehandlingsansvarlig og pliktsubjekt i henhold til lov av 18.05.01 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger. Dette følger av helseregisterloven § 6. Det er også Helgelandssykehuset HF som bestemmer formålet med behandlingen av helseopplysningene og hvilke hjelpemidler som skal brukes. Se for øvrig brev fra Sosial- og helsedirektoratet side 4, vedlegg 1.

Når databehandlingsansvarlig er et foretak, må det således bero på en konkret tolkning av helseregisterloven § 16, jf. § 34 hvem som kan stilles ansvarlig. I helseregisterlovens forarbeider¹ uttrykkes at ansvaret for å gjennomføre den databehandlingsansvarliges oppgaver ligger hos virksomheten som sådan, representert ved virksomhetens ledelse. For et helseforetak kan databehandlingsansvarlig både være personer i styret, eller daglig leder, her foretaksdirektøren. Dette vil kunne avhenge av hvilke personopplysninger som omhandles, og hvilke plikter som er tilsidesatt. I henhold til lov om helseforetak m.m. av 15.06.2001 § 37 første ledd skal daglig leder forestå den daglige ledelsen av foretaket. Tilstrekkelig sikring av pasientjournaler vil, etter Datatilsynet oppfatning, være en del av den daglige ledelsen. Forarbeidene til personopplysningsloven², som bruker behandlingsansvarlig i samme betydning som databehandlingsansvarlig, uttrykker at ”*funksjonen bør knyttes til en lederstilling slik at stillingsinnehaveren har reell daglig innflytelse på behandlingene som foretas*”.

Datatilsynet mener på bakgrunn av dette at direktøren, som fysisk person, må stilles ansvarlig for brudd på helseregisterloven § 16. Dette vil imidlertid være en vurdering som uansett avgjøres av påtalemyndighetene.

Foretaksstraff, jf. straffeloven § 48 a kan brukes i tillegg eller i stedet for personer som har handlet på vegne av foretaket.

Manglende forhåndsvarsling

Det er korrekt at Helgelandssykehuset HF ikke fikk noen varsel fra Datatilsynet om at tilsynet ville anmelde forholdet. Beslutningen ble fattet i samråd med Helgelandspolitiet, da politiet ønsket tid til å vurdere hvorvidt det var nødvendig å hemmeligholde dokumenter for den videre etterforskningen av saken. For øvrig vil Datatilsynet her trekke frem at tilsynet ikke har fattet et forvaltningsvedtak, men har fremlagt vurderinger som skal være grunnlag for videre oppfølging av politiet. Utgangspunktet om varsel må da vurderes på grunnlag av dette. Den anmeldte vil i disse tilfeller således ikke være avskåret fra å komme med sine synspunkter før endelig beslutning tas.

Det vises også til Datatilsynet brev av 20.04.2005 hvor tilsynet orienterer om at tilsynet: ”[V]urderer det slik at Helgelandssykehuset HF, ved øverste leder, har brutt helseregisterloven § 34 nummer 1, jf. helseregisterloven § 16. Tilsynet vil ikke gå nærmere inn på disse spørsmål før politiets etterforskning er avsluttet.” Var helseforetaket uenig i dette, kunne dette således vært bestridt på et tidligere tidspunkt. For øvrig vises det til foretaksdirektørens uttalelse i Helgelands Blad 19.05.2005, vedlegg 2: ”Det er ikke uvanlig at den øverste lederen for en virksomhet må stå ansvarlig for det som skjer i virksomheten...”.

---

¹ Ot. prp. nr. 5 s. 181

² Ot. prp. nr. 92 s. 102

Klage til Personvernemnda

I henhold til helseregisterloven § 36, jf. personopplysningsloven § 42 andre ledd kan "avgjørelser som Datatilsynet fatter i medhold av § 9, § 12, § 27, § 28, § 30, § 33, § 34, § 35 § 45, § 46 og § 47 kan påklages til Personvernemnda." Politianmeldelse, jf. personopplysningsloven § 48 synes således ikke å kunne påklages til Personvernemnda. Datatilsynet antar at dette også gjelder politianmeldelser jf. helseregisterloven § 34.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Frode Bergland Bjørnstad
rådgiver

- Vedlegg 1: Brev fra Sosial- og helsedirektoratet til Helse Vest (Datatilsynets saksnummer 2004/502-7)
- Vedlegg 2: Helgelands Blad[publisert 19.05.2005]
- Kopi med vedlegg: Politiet i Helgeland, Silje Tufto, Pb. 570, 8651 Mosjøen
Helsetilsynet i Nordland, Per Harald Pettersen, Møloveien 10,
8002 BODØ